

OZV JAARVERSLAG 2023

INLEIDING

Het jaar 2023 stond – op regeringsniveau, in gerechtelijke procedures en in de pers – in het teken van de versterkte aandacht voor het terugdringen van vliegtuiglawaai rond Schiphol. OZV ervaart deze versterkte aandacht als “Kroon op het werk” dat zij samen met andere organisaties die zich richten op verbetering van het milieu en in het bijzonder de beperking van de hinder voor de omwonenden van Schiphol, al vele jaren verricht.

Dit betekent niet dat OZV haar doel heeft bereikt. Er zal nog veel moeten gebeuren om daadwerkelijk tot een beperking van het vliegtuiglawaai in onze regio tot een aanvaardbaar niveau te komen. Daarbij is grote waakzaamheid vereist, omdat steeds weer blijkt dat: (i) er grote weerstand is vanuit de vlieg- en reissector om met de gerechtvaardigde belangen van de omwonenden van Schiphol rekening te houden; de sector negeert daarmee haar maatschappelijke verantwoordelijkheid en (ii) als er op regeringsniveau een bepaald besluit genomen is, het vele jaren duurt voordat dit besluit wordt bijgesteld of teruggedraaid. Het is in dit kader “stroperigheid troef”. OZV blijft zich dan ook ten volle inzetten voor haar doel. Zij blijft bij landelijke, provinciale en gemeentelijke overheden, politieke partijen en andere organisaties die een rol spelen bij het vliegverkeer rond Schiphol, aandacht vragen voor het huidige onaanvaardbare niveau van vliegtuiglawaai en zij blijft wijzen op mogelijkheden om de situatie te verbeteren.

OZV wordt gedragen en weet zich gesteund door een steeds groter wordende groep van sympathisanten. Het aantal sympathisanten is in 2023 gestegen tot boven 1.000.

Het bestuur van OZV komt, samen met een aantal actieve sympathisanten, regelmatig (eens in de zes weken) bijeen om plannen en werkafspraken te maken en contacten vorm te geven.

Hierna volgt een overzicht van gebeurtenissen en activiteiten van OZV in 2023.

ALGEMEEN

Een belangrijk thema in 2023 was dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) de manier waarop Schiphol sinds 2010 (!) wordt gebruikt, formeel wil vastleggen. Daarvoor is een wijziging van het Luchthavenverkeerbesluit (uit 2008) nodig. Die wijziging wordt wel aangeduid als: “het nieuwe normen- en handhavingstelsel (NNHS)”.

Een belangrijk uitgangspunt van het NNHS is dat de gebruiksvolgorde van de start- en landingsbanen wordt vastgelegd (preferentieel baangebruik). Ook wordt het aantal vluchten beperkt tot maximaal 452.000, waarvan 29.000 in de nacht. Om dit te bereiken is hierover in 2023, conform EU-regelgeving, een brede maatschappelijke consultatie (Balanced Approach) gestart. De minister heeft geprobeerd een beperkte vermindering van het aantal vluchten via de zogenoemde Experimenteerregeling versneld tot stand te brengen, derhalve zonder eerst de Balanced Approach-procedure volledig te doorlopen. Hiertegen is de luchtvaartsector juridisch in het geweer gekomen. Medio 2024 doet de Hoge Raad uitspraak over de vraag of bij een versneld in te voeren beperkte krimp de Balanced Approach-procedure wel of niet

gevolgd moet worden. De minister heeft zijn besluit tot versnelde krimp vanwege deze procedure moeten uitstellen.

Hoewel de krimpplannen van de minister aangemerkt kunnen worden als een signaal dat er eindelijk naar de bewoners rondom Schiphol geluisterd wordt, zit er voor ons, wonend in de nabijheid van de Kaagbaan, "een forse adder onder het gras". De adder in dit NNHS-plan betreft het plan om handhaving van preferentieel baangebruik in het Luchthavenverkeersbesluit op te nemen. Dit houdt in dat de preferentiële banen, de Kaagbaan en de Polderbaan, bij voorkeur gebruikt moeten worden om het vliegverkeer af te handelen. Deze banen worden eerst "vol gevlogen", voordat de secundaire banen worden ingezet. Het preferentiële banenstelsel is in 2010 ingevoerd met het oogmerk dat het in zijn totaliteit tot het minst aantal gehinderden zou leiden. Los van de vraag of dat toen klopte, klopt dit, zo hebben we met eigen onderzoek duidelijk kunnen maken, anno 2023 zeker niet meer.

Het preferente baanstelsel heeft tot gevolg dat bewoners van niet-grootstedelijke delen van de Randstad, zoals onze regio, meer blootgesteld worden aan vliegtuiglawaai dan degenen die in de sterk verstedelijkte delen van de agglomeratie (zoals de Amsterdamse regio) wonen.

Bevoordeling van de ene groep bewoners boven de andere geeft rechtsongelijkheid. Iedere inwoner van ons land heeft er in gelijke mate recht op gevrijwaard te blijven van de overlast en gezondheidsbedreigende effecten van de luchtvaart rond Schiphol. OZV ziet het bestrijden van het preferentiële banenstelsel dan ook als een speerpunt van haar werkzaamheden. Zij zet zich in om samen met andere bewonersorganisaties te komen tot een systeem van individuele rechtsbescherming, zodat iedere groep omwonenden in gelijke mate baat heeft bij de noodzakelijke vermindering van het vliegtuiglawaai.

In 2023 heeft de Stichting Recht op Bescherming van Vliegverkeer met steun van OZV een rechtszaak aangespannen tegen de Staat der Nederlanden. De Rechtbank Den Haag heeft op 20 maart 2024 uitspraak gedaan.¹

Om tot een systeem van individuele rechtsbescherming te komen, is essentieel dat er een fijnmazig meetsysteem komt, waardoor in alle gebieden vastgesteld kan worden dat/wanneer er sprake is van overlast door vliegverkeer. Daarbij moet een systeem van grenswaarden met handhaving op basis van metingen - en niet op basis van berekeningen - de norm zijn. OZV richt zich erop dit systeem onder de aandacht te brengen van overheidsinstanties.

GEMEENTEN

OZV heeft in 2023 in de gemeenten Oegstgeest, Katwijk, Leiden en Teylingen gebruik gemaakt van haar insprekrecht bij de Gemeenteraad. Daarbij werd gewezen op het spanningsveld tussen enerzijds de hinder door geluidsoverlast van het vliegverkeer voor de bewoners en anderzijds de onmogelijkheid van toekomstige woningbouw. De bouw van

¹ De uitspraak houdt kort samengevat in: (i) de belangen van de omwonenden van Schiphol zijn bij het bepalen van het beleid op het gebied van het vliegverkeer rond Schiphol gedurende vele jaren stelselmatig veronachtzaamd en (ii) er moet een systeem van individuele rechtsbescherming komen. De rechter heeft de regering een jaar de tijd gegeven om dit systeem tot stand te brengen. OZV weet zich, evenals de andere bewonersorganisaties, door deze uitspraak van de Rechtbank Den Haag zeer gesterkt in de juistheid van haar visie.

nieuwe woningen is een belangrijk speerpunt van het Nederlandse regeringsbeleid, ook voor onze regio. Dit beleid wordt evenwel doorkruist door het vliegtuiglawaai. Bij het huidige vliegtuiglawaai gaat uitbreiding van het woningbestand ten koste van de gezondheid van de bewoners. Er moet dus een keuze worden gemaakt. Meer woningen betekent minder vliegtuiglawaai (en dus minder vliegtuigen).

Met diverse wethouders van de gemeenten binnen de cluster Kaagbaan-West vond een 'Benen op tafel'-gesprek plaats om tot afstemming van standpunten te komen ten aanzien van vliegtuigoverlast en ruimtelijke ordening

OZV nam deel aan de "Duurzaamheidsmarkt" in het Dorpscentrum Oegstgeest

PROVINCIE

Voorafgaand aan de Provinciale Staten verkiezingen organiseerde OZV op 15 februari 2023 in het Dorpscentrum Oegstgeest een Verkiezingsdebat met als hoofdthema: "De vliegoverlast in onze gemeenten alsmede geheel noordelijk Zuid Holland".

Namens OZV sprak Ferdinand Harmsen over de actuele situatie. Hansuurma sprak namens de Werkgroep Toekomst Luchtvaart (WTL) over mogelijkheden tot hinderbeperking en voorliggende keuzen. Kandidaat statenleden hadden de mogelijkheid hun standpunt te presenteren, waarna er gedebatteerd werd met de kandidaat-statenleden van 13 partijen. Er was zeer veel belangstelling (ruim 200 aanwezigen). Er was een levendige discussie onder leiding van Niels van Weeren, voormalig raadslid te Oegstgeest. Het was, zo schreef het Leids Dagblad op 16 februari 2023, een zeer levendige avond met "gejoel en applaus".

In aansluiting aan het debat zond OZV in april 2023 aan de nieuwe leden van de Provinciale Staten een brief met aandachtspunten betreffende vliegoverlast in de provincie, samen met een overzicht van de standpunten die de diverse partijen tijdens het debat hadden ingenomen.

Als vervolg hierop overlegde OZV met andere bewonersorganisaties in december 2023 met de gedeputeerde van de Provincie Zuid Holland: mevrouw Baljeu. Zij gaf aan het terugdringen van vliegtuiglawaai hoge prioriteit te geven. De inzet van de provincie is om de nadelige effecten van het intensieve vliegverkeer boven het noordelijk deel van de provincie, beperkt te krijgen.

MAATSCHAPPELIJKE RAAD SCHIPHOL (MRS)

Op 4 februari 2023 ging de nieuw gevormde MRS van start, onder voorzitterschap van Eddy van Hijum. De MRS vervangt de Omgevingsraad Schiphol. De MRS is ingesteld door het Ministerie van I&W. De MRS is samengesteld uit vertegenwoordigers van bewoners- en milieugroepen, alsmede afgevaardigden van provincies en het ministerie. Er waren verkiezingen voor deelnemers. Namens OZV en de andere bewonersgroeperingen van het gebied Kaagbaan Zuid West is Matt Poelmans als afgevaardigde gekozen. Voor de regio Kaag en Braassem is dit Rob Loekenbach.

MINISTERIE VAN I&W

Op 22 maart 2023 was OZV aanwezig bij overleg tussen diverse stakeholders van de luchtvaart en Rudy Megens, plaatsvervangend directeur Luchtruimherziening van het Ministerie van I&W over herzieningsplannen van het luchtruim. OZV nam ook deel aan gesprekken met leden van de Tweede Kamer, samen met de Natuur en Milieufederaties Noord- en Zuid Holland en de bewonersorganisaties uit Kaag en Braassem en Kennemerland. Het betreft de Kamerleden Raoul Boucke (D66), Suzanne Kroger (GL) en Harmen Krul (CDA). In deze gesprekken is nadrukkelijk de problematiek van de onevenwichtige verdeling van de hinder als gevolg van het vliegtuiglawaai voor de omwonenden van de preferente banen onder de aandacht van de Kamerleden gebracht.

OZV heeft, samen met andere bewonersorganisaties, een Zienswijze ingediend in het kader van de Balanced Approach procedure.

LANDELIJK - TWEDE KAMER VERKIEZINGEN

In aanloop naar de Tweede Kamer verkiezingen in november 2023 heeft OZV alle kandidaat vertegenwoordigers van de diverse partijen een actueel overzicht gestuurd van de problemen met vlieghinder in de regio rond Schiphol. Ons standpunt dat preferentieel baangebruik slechts leidt tot hinderverschuiving van het aantal vliegbewegingen is uitgebreid toegelicht. Vermindering van het aantal vliegbewegingen (krimp) is de enige methode om de overlast te beperken tot een aanvaardbaar niveau. OZV heeft gezamenlijk met andere bewonersgroepen een Kieswijzer Thema Luchtvaart opgesteld en naar de kandidaat Tweede Kamerleden gestuurd.

OVERIGE ACTIES

RBV-rechtszaak

OZV heeft de rechtszaak van de Stichting Recht op Bescherming tegen Vlieghinder (RBV) onder de aandacht van haar sympathisanten gebracht en gevraagd de rechtszaak te ondersteunen.

Onderzoek bewoners aantallen nabij preferente en secundaire banen.

Ferdinand Harmsen heeft actuele getallen betreffende bewoners rond de landingsbanen onderzocht op basis van matches van data uit CBS bestanden en bijbehorende postcodes. De conclusie is dat, gerelateerd aan contouren conform de WHO richtlijn van 45 dB(A)Lden, onder de preferente banen meer mensen wonen dan onder de secundaire banen. OZV heeft het ministerie hierop gewezen met het verzoek de actuele getallen te gebruiken bij komende hinderbeperkingsplannen.

Onderzoek TO70

De gemeenteraad Oegstgeest heeft een motie aangenomen met het verzoek het vliegverkeer van de Kaagbaan en daarmee gepaard gaande hinder nader te onderzoeken. Er is opdracht gegeven aan het onderzoeksbureau TO70 om te onderzoeken welke maatregelen mogelijk zijn om de overlast van het vliegverkeer te verminderen. OZV heeft een lijst met punten ingebracht die aan de orde zouden moeten komen. Er is schriftelijk gecommuniceerd en OZV krijgt het ontwerpport ter inzage voor commentaar, voorafgaand aan publicatie medio 2024.

OZV AANGELEGENHEDEN

Publiciteit. Website. Sociale Media

OZV houdt bewoners in de regio op de hoogte van de actuele ontwikkelingen en haar activiteiten door haar website, andere vormen van publiciteit en sociale media.

De Website moet gemoderniseerd worden. Er is contact gelegd met een website designer.

OZV is een Facebook pagina gestart om volgers te kunnen wijzen op actuele ontwikkelingen. Ruud Kruis beheert deze pagina.

Samenstelling Bestuur en OZV-groep

Het Bestuur van OZV bestaat uit Jan Edens (voorzitter) en Ferdinand Harmsen (penningmeester).

Jan Zanen (secretaris) heeft in 2023 zijn bestuurslidmaatschap neergelegd. OZV is hem veel dank verschuldigd voor zijn bijdrage in zijn bestuursperiode. De functie van secretaris is vacant en wordt waargenomen door anderen.

Het bestuur wordt omringd en ondersteund door een OZV-kerngroep. Deze bestaat, naast de bestuursleden, uit: vanuit Leiden: Margriet Huisman, vanuit Lisse: Jelly Beets, vanuit Teylingen: Aad Overgaag, Paul Verbeek en Frank Homan en vanuit Oegstgeest: Wim van den Berg (plaatsvervangend secretaris), Matt Poelmans en Ruud Kruis. Nieuw zijn Aad Gravenkamp (Katwijk) en Pieter van Onzenoort (Oegstgeest en plaatsvervangend secretaris). Karel Vonders heeft in 2023 aangegeven zijn activiteiten te willen beperken tot specifieke vliegtchnische info. OZV is hem zeer dankbaar voor zijn specifieke bijdragen in de afgelopen periode.

Financiën, zie ook het hierna volgend financieel jaarverslag

OZV heeft zeer bescheiden middelen in de vorm van een beperkt banktegoed. De bestuursleden en de leden van de OZV-Groep ontvangen voor hun werkzaamheden geen beloning. De middelen van OZV dienen dan ook uitsluitend voor de betaling van kosten van de uitingen van OZV, zoals bijvoorbeeld kosten van de website en Facebook en portokosten. Als er middelen nodig zijn, doet OZV een beroep op een vrijwillige bijdrage aan haar sympathisanten.

Oegstgeest, juni 2024

Het Bestuur van OZV

OZV FINANCIËEL JAARVERSLAG 2023

JAARREKENING 2023

BALANS (€)	31-dec	1-jan
Activa		
Spaarrekening	508	504
Rekening Courant	1.354	3.403
Totaal Activa	1.862	3.907
Passiva		
Eigen vermogen	1.862	3.907
Totaal Passiva	1.862	3.907

Toelichting op de Balans per 31 december 2023

OZV wordt gefinancierd door vrijwillige bijdragen door sympathisanten. Voor het laatst is aan sympathisanten gevraagd om een bijdrage eind 2022. In 2023 is er geen verzoek aan sympathisanten uitgegaan, ten gevolge waarvan de inkomsten van OZV in 2023 beperkt waren.

De afname van het eigen vermogen in 2023 is derhalve het gevolg van de doorlopende kosten, waarbij er in 2023 enkele eenmalige extra kostenposten waren, te weten de kosten van het verkiezingsdebat op 15 februari 2023 en website-kosten.

Hierdoor is het eigen vermogen afgenomen met € 2.045.

EXPLOITATIEREKENING (€)	2023	2022
Inkomsten		
Giften sympathisanten	165	2.129
Rente	4	-
Overige inkomsten	-	200
Totaal Inkomsten	169	2.329
Kosten		
Betalingsverkeer	242	227
Bestuur- en vergaderkosten	1.355	838
Onderhoud website en OMD	618	186
Totaal Kosten	2.214	1.251
Resultaat	-2.045	1.078

Toelichting op de Exploitatierkening 2023

De kosten voor het zakelijk betalingsverkeer zijn dit jaar minder dan het vorig jaar omdat er weinig overboekingen waren.

De Bestuur- en vergaderkosten, met name gebruik van vergaderruimte, waren in 2023 hoger dan begroot. Dit komt door de kosten van het verkiezingsdebat ter gelegenheid van de Provinciale Staten verkiezingen. In deze post zijn verder begrepen de kosten van de huur van vergaderruimte voor de overleggen van het Bestuur met de overleggroep. Voor een deel van de vergaderingen hebben enkele actief-meewerkende sympathisanten vergaderruimte gratis ter beschikbaar gesteld.

De kosten voor de OZV-website en de applicaties zijn in het jaar 2023 conform de begroting. De website "over mijn dak" (OMD) heeft evenwel enkele problemen gekend. Daarom heeft het bestuur besloten om het beheer van deze succesvolle website in eigen hand te nemen. Dit heeft geleid tot extra kosten. Door het gebruikersgemak van de OMD website is het aantal klachten over geluidsoverlast rond Schiphol aanzienlijk toegenomen. Dit is bij de media en bestuurders niet onopgemerkt gebleven. Daarom acht het bestuur het van belang om deze website (in eigen beheer) te continueren.

Begroting 2024

BEGROTING 2024		(€)
Inkomsten		
Giften door sympathisanten (gebaseerd op 2021 en 2022)	2.000	
Totaal Inkomsten	2.000	
Kosten		
Zakelijk betalingsverkeer	275	
Bestuur- en vergaderkosten	800	
Website OZV en OMD	1.050	
Onvoorzien	200	
Totaal Kosten	2.125	
Resultaat		-125

Toelichting op de Begroting 2024

OZV zal in 2024 opnieuw een oproep doen aan haar sympathisanten tot een bijdrage. Op basis van de giften naar aanleiding van gelijke oproepen in 2021 en 2022 is de verwachting dat de opbrengst € 2.000 zal bedragen.

Benadrukt wordt dat de bestuursleden en de actieve sympathisanten voor hun werkzaamheden ten behoeve van OZV geen enkele vergoeding ontvangen. De forse toename van de werkzaamheden heeft hierin geen wijziging gebracht. Alleen gemaakte onkosten ten behoeve van OZV worden vergoed.

De begrote kosten liggen in lijn met de gebruikelijke kosten in 2023, evenwel met inachtneming van de algemene toename van het kostenniveau ten gevolge van inflatie.